

Kéthavonta megjelenő helyi információs és kulturális lap

XVIII. évfolyam 2. szám

2020. április

103. lapszám

Ládi Körkép

Közérdekű hirdetésmények

3.-7. oldal

Intézményi beiratkozások

8. és 9. oldal

**A történelem nagy
járványai**

13. oldal

**Interjú Deveráné
Molnár Bernadettel**

12. oldal

Impesszum - Ládi Körkép

Kiadja: Sajólad Község Önkormányzata Főszerkesztő: Varga-Bócsi Ágnes

Szerkesztőségi tagok: Bugyinkóné Ronyecz Ágnes, Czaga László, Dudásné Bócsi Nikolett,
Szendrei Csilla, Takácsné Gah Erzsébet, Veres Mária Fotó: Keresztúri Ágnes

Elérhetőség: ladi.korkep.szerk@gmail.com

Címlapfotó: Internet - Gábor Adonyi képe a Pixabay -en.

www.sajolad.hu

Csomagosztás

AZ ÖNKORMÁNYZAT HÍREI, AKTUALITÁSOK

POLGÁRMESTERI ÜZENET

Szeretettel köszöntök minden kedves sajóládi Lakost!

A koronavírus járvány Európába történő be-robbanása mindannyiunk életére hatással van. Embereimlékezet óta nem éltünk meg olyan ünnepet, mint ami most előttünk áll. Húsvétkor üresen maradnak a templomok. Élő hitünket másképp kell megélnünk, otthonunk biztonságában kell fohászkodnunk Istenhez. Ebben segédkezet nyújtanak majd a média vallásos tárgyú műsorai is. Úgy hiszem, húsvét szent ünnepe különleges és meghitt lesz 2020-ban.

Szembe kell néznünk azzal, hogy korábbi életformánk, munkán kívüli tevékenységünk rövid idő leforgása alatt jelentősen átalakult. Mindannyian megpróbáltatást élünk át, mert elvesztettük biztonságérzetünket, nem tudjuk, mit hoz a jövő, és nemcsak egyéni, hanem társadalmi szinten sem. A szociális távolságtartás miatt sok millió ember beszorult a házába, lakásába. Az összezártság során emberi kapcsolataink erősödhetnek, de a konfliktusok is tovább mélyülhetnek, így mindenkit türelemre intek és toleranciára biztatok.

A megváltozott körülményekhez gyorsan alkalmazkodnunk kell, ezért nyomatékosan kérek mindenkit, hogy vegye komolyan a kijárási korlátozást. Mint mindig, nagyon fontos a példamutatás, mert csak így várhatjuk el gyermekeinktől, szüleinktől is, hogy szót fogadjanak. Tévedés azt gondolni, hogy ez a vírus csakis az idősebb generációra jelent valós veszélyt, mert minden betegség megviseli a szervezetet, hiszen a kórokozókkal szemben védekeznie kell. Őszintén bízom abban, hogy egyetlen sajóládi lakost sem veszítünk el a koronavírus fertőzés miatt.

Sajnos a védekezésnek még mindig csak az elején tartunk, ezért tudatos odafigyelést, fegyelmezettséget és összefogást kérek a Sajóládiaktól. Közös

felelősségünk az, hogy minél kevesebb ember kapja el a fertőzést.

Tartsák be a higiéniai szabályokat, mossanak gyakran kezet és amennyiben elhagyják otthonaikat, viseljenek szájmascot, élettereiket fertőtlenítsék gyakrabban.

Az önkormányzat is kiemelten figyel a biztonságukra. Hetente kétszer fertőtleníti a településen a lakosság által legjobban látogatott területeket, mint a buszmegállók, az orvosi rendelő, a gyógyszertár, az óvodai konyha, a boltok illetve a posta környékét.

A vírusnak komoly következményei lesznek a jövőben is, sok embert sodorhat nehéz anyagi körülmények közé. Ezért kérem, hogy anyagi lehetőségeikhez mértén tartalékoljanak, kerüljék a felesleges felhalmozást, legyenek előrelátóak.

Az önkormányzat nehézségeik enyhítése, egyben a húsvéti ünnep szebbé tétele érdekében csomagot állított össze, amit a település minden lakott ingatlanába eljuttattunk.

Nem hagyjuk magukra Önöket. A veszélyhelyzet alatt még nagyobb figyelemmel végezzük feladatainkat az itt élőkért.

A koronavírus máris jól látható egyik pozitív hatása az, hogy az emberek próbálnak önzetlenül segíteni egymásnak. Erre ilyen mennyiségben csakis krízisek során van példa. A másoknak nyújtott segítség által saját lelki jóllétünk is növelhető, ezért erre bátorítok mindenkit. Ma még nem látjuk, de hosszútávon sokat fogunk tanulni a most átélt időszakból.

Vigyázzanak magukra és egymásra! Isten áldja Önöket! Jó egészséget kívánok mindenkinek!

Sajólad, 2020. április 9.

Tisztelettel,
Pozbai Zoltán
polgármester

TESTÜLETI HÍREK

FEBRUÁR

2020. február 12. napján tárgyalta az önkormányzat 2020. évi költségvetését. A 2020. évi pénzügyi terv legfontosabb elemei a beruházások és fejlesztések megvalósítása, valamint stabili-

tás fenntartása és a szociális háló fenntartása, erősítése. A 848 millió főösszegű költségvetés több, mint fele fejlesztésekre került be-tervezésre.

Elfogadta a testület a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló önkormányzati ren-

deletet, mely alapján emelkedtek az iskolakezdési támogatás és a gyógyszertámogatás összegei.

Elfogadásra került a Környezetvédelmi Alap 2020. évi költségvetése és annak a felhasználására vonatkozó javaslat.

Jóváhagyta a testület az Önkormányzat által szervezett 2020. évi ünnepségek, rendezvények programtervét, mely a veszélyhelyzet kihirdetése miatt határozatlan ideig nem kerül végrehajtásra.

Pályázatot nyújtott be az önkormányzat a tájház felújítására a Népi Építészeti Program keretében.

MÁRCIUS

2020. március 18. napján tartotta soron következő rendes ülését a képviselő-testület. Elsőként az államháztartásra vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, még a beszámoló elfogadása előtt módosította a 2019. évre vonatkozó költségvetését.

Módosította a testület a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló önkormányzati rendeletét és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjának mértékéről szóló önkormányzati rendeletet.

A Sajóládi Községi Ház vezetőjének beszámolóját is jóváhagyta a testület az intézmény 2019. évi munkájáról.

A közbeszerzési törvény előírásainak megfelelően a képviselő-testület elfogadta a 2020. évre vonatkozó közbeszerzési tervét. A jogszabályi előírás alapján az önkormányzat március 31. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet köteles készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseiről

A Sajóládi Védőnői Szolgálat 2019. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolót is megtárgyalta a testület, melyet a feladatot ellátó Kis- Kovácsné Baranyi Mónika és Pető Katalin védőnő készített és terjesztett elő.

Módosította a testület a Sajópetri Görögkatolikus Parókiával a házi segítségnyújtásra kötött feladatellátási szerződését. Az egyházi szolgáltató látja el a házi segítségnyújtás szolgáltatást 2018. január 01. napjától.

Jóváhagyta a testület a Fel-sőszolca ügyelet támogatásának emelésére vonatkozó javaslatot, melynek értelmében 2020. április 01-től 70-Ft/hó/lakos összeggel járul hozzá az önkormányzat az ügyeleti feladatok ellátásához.

A testület döntött az önkormányzati társulások Társulási Tanácsaiba az önkormányzatot képviselő tag delegálásáról, a delegált helyettesítéséről.

Elfogadta a testület az átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló beszámolót, mely a bizottságokra, polgármesterre, a jegyzőre és a társulásokra átruházott hatáskörökben hozott döntéseket tartalmazza.

A képviselő-testület a köznevelési közfeladat-ellátási kötelezettsége teljesítése körében határozatban állapította meg az önkormányzat által fenntartott óvoda kötelező felvételt biztosító körzethatárait.

Veres Mária
jegyző

VESZÉLYHELYZET - POLGÁRMESTERI DÖNTÉSEK

A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki 2020. március 11. napjával.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján „veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja.”

Tekintettel a veszélyhelyzetre és a folyamatosan változó állapotokra, Sajólád polgármestere számos intézkedést hozott, melyekről a lakosság a helyben szokásos módon a hirdetőtáblákon, facebookon, honlapon és nyomtatott formában, polgármesteri hírlevélben tájékoztatásra került.

2020. március 13-án az önkormányzati intézményekben korlátozó intézkedések kerültek bevezetésre, valamint a nemzeti ünnepi megemlékezés nem került megtartásra.

A 2020. március 18-án az idősek védelmében segítségnyújtási formák kerültek bevezetésre. Az óvodában ügyelet fenntartása mellett rendkívüli szünet került elrendelésre, a hivatalban korlátozott ügyfélfogadás került megszervezésre. A közösségi ház, a játszótér bezárásra került.

2020. március 23-tól a védőnői szolgálat részben távkonzultációs formában kezdett működni.

2020. március 27. napjától a közterületek és intézmények fertőtlenítése került elrendelésre.

A 2020. április 07. napján hozott intézkedés alapján a húsvéti időszakot megelőzően minden sajóládi háztartás számára tartós élelmiszer-csomag került kiosztásra.

A továbbiakban a veszélyhelyzet fennállásáig a képviselő-testület hatásköreit a polgármester gyakorolja. A meghozott döntésekről, intézkedésekről a helyben szokásos módon tájékoztatjuk a lakosságot.

Veres Mária
jegyző

KÖZÉRDEKŰ HIRDETMÉNYEK

HIRDETMÉNY az EGÉSZSÉGHÁZBAN működő szolgáltatásokról és változásokról

Az Egészségház (Sajólad, Dózsa Gy. út 111.) felújítása és energetikai korszerűsítése 2020. március közepén elkezdődött, a munkaterület átadásra került a kivitelezőnek, ezért az épületben működő szolgáltatások ideiglenesen, a kivitelezés ideje alatt megváltozott helyszínen és időpontban állnak az ügyfelek, páciensek rendelkezésére. Ezek az elérhetőségek a veszélyhelyzet miatt is módosultak, így aktualizálva az alábbiak alapján tájékozódhatnak:

A családsegítés és gyermekjóléti szolgálat átkerült a Polgármesteri Hivatal épületébe. 2020. március 23-tól a családsegítő szolgálat személyes ügyfélfogadása szünetel. A szolgálat munkatársa halaszthatatlan ügyekben munkaidőben elérhető a 06/70-459-1706 telefonszámon, valamint a csaladsegito@sajolad.hu e-mail címen.

A fogorvosi rendelőt a Sajópetriben található (Sajópetri, Petőfi u. 23.) rendelőben lehet igénybe venni. A 40/2020. (III.14.) vészhelyzeti rendelet értelmében fogászati alapellátásban csak sürgősségi ellátás nyújtható (fogeltávolítás, vérzéscsillapítás, gyökércsatorna megnyitás). A fogászat 2020. március 16-ától a szakmai protokoll szigorú betartásáva mellett kedd és csütörtöki napokon 8:00-11:00-ig kizárólag sürgősségi ellátást nyújt. Tel.: 70/280-1615

A védőnői szolgálat a felújítás idejére a Községi Ház épületébe került, de 2020. március 23-tól a védőnői szolgálat kizárólag a tanácsadási napokon – szerdán és csütörtökön – fogad ellátottakat a közösségi ház épületében. A többi napokon munkaidőben biztosított a távkonzultáció a védőnőkkel a védőnői telefonszámokon:

Pető Katalin védőnő: 06/70-459-1710

Kis-Kovácsné Baranyi Mónika védőnő:
06/70-459-1711

A védőnői szolgálatot ellátó védőnők egyéb kommunikációs csatornákon (messenger, viber) is biztosítják a gondozottakkal történő kapcsolattartást.

A felnőtt háziorvosi és a gyermekorvosi szolgálat összevontan a felnőtt háziorvosi rendelőben működik az alábbi időpontokban:

Felnőtt háziorvosi rendelés:

Hétfő: 08.00-11.00

Kedd: 08.00-11.00

Szerda: 13.00-17.00

Csütörtök: 08.00-11.00

Péntek: 12.00-14.00

Gyermekorvosi rendelés:

Hétfő: 12.00-14.00

Kedd: 12.00-14.00

Szerda: 10.00-12.00

Csütörtök: 10:00-12:00 tanácsadás, 12.00-14.00

Péntek: 09.00-11.00

Rendelő: 06 46/493-065

Légúti fertőzések tünetek (köhögés, orrfolyás, torokfájás), láz esetén, továbbá 14 napon belül külföldről járt személy és hozzátartozója vagy koronavírusos kontakt **NEM LÉPHET BE A RENDELŐ VÁROTERMÉBE!**

A kialakult helyzet miatt a kivitelezési munkák előreláthatólag csúsznak, ezért kérjük mindannyiunk türelmét. A szolgáltatásokat illető esetleges változásokról a szolgáltatók és az önkormányzat is folyamatosan értesíteni fogja Önöket a helyben megszokott módokon.

VBÁ

TÁJÉKOZTATÓ

A Sajópetri Görögkatolikus Parókia által fenntartott Szent Demeter Szeretetszolgálat által nyújtott házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatás 2020. évi térítési díjaról:

Házi segítségnyújtás (személyi gondozás és szociális segítség)

Intézményi térítési díj: 1000 Ft/óra

Személyi térítési díj:

- 0-80.000 Ft jövedelem esetén: személyi térítési díj mentes
- 80.001-90.000 Ft jövedelem esetén: 100 Ft/óra
- 90.001-115.000 Ft jövedelem esetén: 150 Ft/óra
- 115.001-140.000 Ft jövedelem esetén: 200 Ft/óra
- 140.000 Ft jövedelem felett: 250 Ft/óra

Thodory Ferenc
parókus

ELHAGYOTT HULLADÉK ÜGYEK

intézése, szemétszállításra vonatkozó szerződés

Amennyiben a község területén illegálisan elhelyezett hulladéklerakást észlel, azt a Polgármesteri Hivatalnál jelentheti be személyesen, postai vagy elektronikus úton.

A hatóság a bejelentés alapján helyszíni szemlén meghatározza a hulladék helyét, mennyiségét, fajtáját, továbbá – amennyiben lehetséges – a hulladék tulajdonosát; ezt követően az elhagyott hulladék elszállítására és ártalmatlanítására kötelezi a hulladék tulajdonosát, illetve ha annak személye nem állapítható meg – az ellenkező bizonyításáig – az ingatlan tulajdonosát.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 31. § -a szerint

„31. § (1) A hulladékbirtokos gondoskodik a hulladék kezeléséről.

(2) A hulladékbirtokos a hulladék kezeléséről

a) az általa üzemeltetett hulladékkezelő létesítményben vagy berendezéssel végzett előkezelő, hasznosító vagy ártalmatlanító eljárás,

b) a hulladék hulladékkezelőnek történő átadása,

c) a hulladék szállítónak történő átadása,

d) a hulladék gyűjtőnek történő átadása,

e) a hulladék közvetítőnek történő átadása,

f) a hulladék kereskedőnek történő átadása,

g) a hulladék közszolgáltatónak történő átadása - ideértve a hulladék hulladékgyűjtő ponton vagy hulladékgyűjtő udvarban történő átadásának esetét is -, vagy

h) a hulladék átvételi helyen, illetve az átvételre kötelezettnek történő átadása útján gondoskodik.”

Az ingatlantulajdonos csak akkor mentesül a felelősség alól, ha azt, aki a hulladékot az ingatlan területén, illetve közterületen elhagyta vagy jogellenesen elhelyezte, a környezetvédelmi hatóság előtt beazonosításra alkalmas módon megnevezi, és vele szemben a jogellenesség tényét bizonyítja.

A közterületen elhagyott hulladékok ártalmatlanításáról a közszolgáltatás keretein belül a települési önkormányzat gondoskodik. Azonban az önkormányzat közterület tisztántartására vonatkozó kötelezettségének teljesítése a hulladék jogellenes elhelyezéseért, illetve elhagyásáért felelős személyt nem mentesíti a felelősség alól!

Kötelező szemétszállításra vonatkozó szerződés

Sajólád község önkormányzata képviselő-testületének a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 15/2017.(XII.20.) önkormányzati rendeletének 3. § (8) bekezdése alapján a település közigazgatási területén lévő valamennyi ingatlan – természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező – birtokosa, tulajdonosa, vagy kezelője a hulladékkezelési közszolgáltatást a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján kötelező jelleggel igénybe veszi. A kötelezően igénybe veendő közszolgáltatás keretében az ingatlanán keletkező települési hulladék gyűjtéséről és annak a gyűjtésre feljogosított gazdálkodó szervezetnek történő átadásáról a jogszabályban meghatározott módon köteles gondoskodni.

A helyi szociális rendelet alapján Sajólád község önkormányzata azon háztartások számára biztosítja a lakásfenntartási támogatást, amelyek a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást igénybe veszik és díjfizetési kötelezettségüknek is eleget tesznek.

A jövőben egyéb, jogszabályban meghatározott eszközökkel is törekszünk arra, hogy minden sajóládi háztartás a szervezett és kötelező hulladékgazdálkodási közszolgáltatást vegye igénybe.

Azon háztartások, lakosok ellen, amelyek nem a közszolgáltatást veszik igénybe, valamint vélelmezhető vagy bizonyítható, hogy illegális személtelhelyezést végeznek, eljárást fogunk kezdeményezni és egyéb szankciókat alkalmazunk.

Az illegális hulladékelhelyezés megakadályozása, megállítása közös települési érdekünk!

Veres Mária

jegyző

ANYAKÖNYVI HÍREK

ELHALÁLOZÁSOK

2020. február - március

2020. 02. 14. - Kovács József

2020. 02. 28. - Szénási Lászlóné

2020. 03. 04. - Nagy Józsefné

2020. 03. 07. - Molnár Mihályné

2020. 03. 26. - Bodó Zsigmond

2020. 03. 28. - Szilágyi Györgyné

2020. 03. 31. Vályi József

Adatszolgáltató: Bócsi Alexandra
anyakönyvvezető

SZABADTÉRI TŰZEK, AZ ÉGETÉS SZABÁLYAI

Ha jogszabály másként nem rendelkezik (bel és külterületen egyaránt)

- a lábon álló növényzet, tarló, növénytermesztéssel összefüggésben és a belterületi, valamint a külterületen lévő zártkerti ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos,
- az ingatlan tulajdonosa, használója köteles a területet éghető hulladéktól és további hasznosításra nem kerülő száraz növényzettől mentesen tartani.

Belterületen kizárólag az avar és kerti hulladék égetés helyi rendelkezéseit szabályozó 9/2015. (IV.30.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint lehet égetéssel kerti hulladékot megsemmisíteni. Égetéssel csak a nem komposztálható (nem lebomló)-, illetve a komposztálásra alkalmatlan (pl. vírusos, baktériumos, gombás vagy egyéb fertőzött) avar és kerti hulladék ártalmatlanítható az alábbi időszakokban:

**MÁRCIUS 01. NAPJÁTÓL MÁJUS 31. NAPJÁIG
ÉS**

**SZEPTEMBER 15. NAPJÁTÓL NOVEMBER 15.
NAPJÁIG**

**CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK, SZOMBATI NAPOKON
09.00-15.00 ÓRÁK KÖZÖTT.**

Tilos az égetés a Munka törvénykönyvében meghatározott munkaszüneti napokon.

Az önkormányzati rendeleten alapuló engedélyezett égetés esetén a tűzgyújtás anyagi szabályait be kell tartani!

- kizárólag az engedélyezett időszakban végezhető az égetés és szélcsendes időben lehet a szabadtéri tűzgyújtást megkezdeni.
- a szabadban történő tűzgyújtás, égetés során a tűz nem hagyható őrizetlenül, és veszély esetén, vagy ha az égetést befejezték, azt azonnal el kell oltani,
- az égetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetre tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen,
- az égetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni, és a parázslást, izzást – vízzel, földtakarással, kéziszerszámokkal – meg kell szüntetni,

Külterületen végzett más hatóság által engedélyezett irányított égetés esetén

- az ingatlan tulajdonosa, használója legfeljebb 10 hektár egybefüggő területen irányított égetést végezhet (ide tartozik a lábon álló növényzet, avar és egyéb növényi hulladék égetése is),
- az irányított égetés végzésének időpontját, területét, földrajzi koordinátákkal vagy helyrajzi számmal megadott helyét a megkezdés előtt 5 nappal az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervéhez írásban be kell jelenteni, (a bejelentéshez már nem társul tűzvédelmi hatósági engedélyezési eljárás)
- az irányított égetés során a tűz nem hagyható őrizetlenül, és veszély esetén azt azonnal el kell oltani,

- az irányított égetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetre tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen,
- az irányított égetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni, és a parázslást, izzást – vízzel, földtakarással, kéziszerszámokkal – meg kell szüntetni,

A kültéri tarlóégetés tűzvédelmi anyagi szabályai:

- a tarlónak minden oldalról egyidejűleg történő felgyújtása tilos; az égetéshez csak a tarlómaradványok használhatók fel; a szalmát elégetéssel megsemmisíteni, lábon álló gabonátábla mellett tarlót égetni tilos,
- a tarlót vagy az érintett szakaszokat a tarlóégetés megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani vagy tárcsázni, és az adott területen az apró vadban okozható károk elkerülése érdekében vadriasztást kell végrehajtani, a fasorok, facsoportok védelmére a helyi adottságoknak megfelelő, de legalább 6 méteres védősávot kell szántással vagy tárcsázással biztosítani,
- tarlóégetés 10 hektárnál nagyobb területen szakaszosan végezhető, és csak az egyik szakasz felégetése után lehet a másik szakasz felégetéséhez hozzáfogni,
- a tarlóégetés során tűzoltásra alkalmas kéziszerszámmal ellátott, megfelelő létszámú, kioktatott személy jelenlétéről kell gondoskodni, és legalább egy mezőgazdasági vontatót ekével vagy tárcsával a helyszínen készenlétben kell tartani.

Veres Mária
jegyző

ANYAKÖNYVI HÍREK

SZÜLETÉSEK

2020. január - március

Balog Lilien Katalin - 2020. 01. 16.

(an: Zsigmond Erzsébet)

Bazsa Izabella - 2020. 01. 19. (an: Fialka Vivien)

Molnár Krisztián Tamás - 2020. 01. 27.

(an: Budai Zsuzsanna Alexandra)

Orgon Sándor - 2020. 02. 02.

(an: Orgon Fruzsina Odett)

Vajas Vendel - 2020. 02. 02. (an: Kristóf Vanda)

Kelemen Korina - 2020. 02. 09. (an: Balajti Diána)

Kalocsai Lilien - 2020. 02. 23. (an: Kalocsai Georgina)

Pinczés Kira - 2020. 03. 18. (an: Vendriczki Bea)

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

2020. 02. 22. - **Gaál Gergő és Szabó Renáta**

2020. 02. 28. - **Kálmán Attila és Kiss Márta**

2020. 04. 04. - **Nagy Ádám és Szabó Adrienn**

Adatszolgáltató: Bócsi Alexandra
anyakönyvvezető

INTÉZMÉNYEK HÍREI, ESEMÉNYEI

SAJÓLÁDI GYÖNGYSZEM ÓVODA

ÓVODAI BEIRATKOZÁS

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény 8. § (2) bekezdése alapján minden gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig betölti a 3. életévét, a nevelési év kezdőnapjától: 2020. szeptember 1-jétől legalább napi négyórás óvodai nevelésre kötelezett.

A rendelkezés célja, hogy gyermekeink érdekében a megfelelő életkorban kezdődhessen el közösségbe integrálásuk és felkészítésük a majdani iskolakezdésre.

Felhívom a szülők figyelmét, hogy a sajóladai állandó lakcímmel rendelkező gyermekek számára kötelező felvételt biztosító intézmény: a Sajóladai Gyöngyszem Óvoda 2020. április 21-ig hivatalból, a szülő jelzése nélkül, felveszi a körzetébe tartozó gyermekeket.

A beiratkozáshoz szükséges iratok bemutatása a gyermek első óvodai nevelési napján valósul majd meg. Ha tehát a szülő olyan óvodába szándékozik beíratni a gyermekét, amely egyébként is a kötelező óvodai felvételt biztosítja a számára, akkor nincs szüksége intézkedésre az intézmény felé. Az óvoda az ilyen gyermekekre számít, és a férőhelyet biztosítja számukra a szülő külön jelzése nélkül is.

A korona vírus miatti vészhelyzetre való tekintettel ez a felvétel rendje az újabb intézkedésig. A személyes kapcsolatra a későbbiekben kerül sor.

Megértésüket köszönöm!

Tisztelettel:
Bartók Jánosné
óvodavezető

MÁRCIUS 15-EI ÜNNEPSÉG

Az éppen kihirdetett veszélyhelyzet miatt az órodában az idén kicsit másképp ünnepelték a nemzeti ünnepet, a korábbi évekhez képest.

Az ünnep hetében minden csoport a gyermekek életkori sajátosságainak és fejlettségének megfelelő nemzeti jelképeket, szimbólumokat készítettek az óvodapedagógusok, amelyet az idén a főtéri kopjafa helyett az óvoda udvarán helyeztek el.

A nagycsoportosok vidám huszáros, táncos műsorral készültek a községi megelégedésre, amelyet az elmaradt rendezvény miatt csak az óvodában tudtak előadni. Az előadásról videófelvétel készült, amit az ünnep alkalmából a Községi Ház facebook oldalán megtekinthettek az érdeklődők.

Képek a 15. oldalon.

VBÁ

FRÁTER GYÖRGY KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

DIGITÁLIS OKTATÁS

„Március 16-tól, hétfőtől kezdve új oktatási munkarend lép életbe. Ezt úgy hívjuk, hogy tantermen kívüli digitális munkarend. Ez azt jelenti, hogy tanulók nem látogathatják az oktatási intézményeket, nem mehetnek be az iskolába. Az igazgatónak be kell mennie az iskolába és a tanároknak is folytatniuk kell a tanítást, de digitális eszközökkel...”

Igy jelentette be Orbán Viktor miniszterelnök egyik védelmi intézkedését, melyet a koronavírus-világjárvány gyors terjedése illetve a lakosság védelme miatt vezettek be.

Március 16-tól a sajóladai iskola kapuja is bezárult a diákok előtt, a vezetőség és a tantestület azonban nagy erővel azon dolgozott, hogy megtalálják a lehető leghatékonyabb módszert, amellyel a digitális kapcsolattartás és oktatás is eredményesen működhet.

A kezdeti időszak nehézkesen indult. A tanítóknak, tanároknak át kellett gondolniuk a leckék tartalmát, hogy azokat mi módon tudják közölni a diákokkal, valamint az ideális tananyagmennyiség megválasztása is fejtörést okozott. Az első napokban minden osztályfőnök felmérte milyen lehetőségeik vannak, a tanulók rendelkeznek –e internet hozzáféréssel és digitális eszközökkel (asztali számítógép, laptop, tablet, okostelefon), majd tájékoztatták a szülőket és a diákokat arról, hogy miként fogják a továbbiakban eljuttatni az elsajátítandó tananyagot, hogyan fogják a tanulók teljesítményét értékelni. A digitális eszközzel nem rendelkező diákok számára, külön megoldást kellett találni ahhoz, hogy hozzájuk is időben eljusson valamint tőlük is rendben visszaérkezzen az elkészült házi feladat.

A pedagógusok a KRÉTA Iskolai Alaprendszerén keresztül küldik minden nap a tanulnivalót a gyerekeknek, de a különböző közösségi oldalakon létrehozott beszélgető csoportok is nagyon kedveltek a taná-

rok-szülők illetve a tanárok-diákok között, mert ezeken a felületeken is naprakészen tudják egymással tartani a kapcsolatot. A kötelező tananyagon kívül számos segédanyagot, megtekinthető oktató filmet, videót, letölthető és nyomtatható feladatokat, internetes oktatójátékokat továbbítanak a diákoknak.

A házi feladatok folyamatos ellenőrzése és értékelése komoly feladat most a tanerő számára. A gyerekek fényképet készítenek az elkészült munkákról és azt küldik vissza tanáraiknak. Ők pedig minden egyes munkát külön átnéznek, az esetleges hibákat javítják, s válaszüzenetben küldik azt vissza. Mindeközben értékelik a diákok teljesítményét és biztatják őket, hogy érezzék, munkájuk nem hiábavaló. A digitális eszközzel nem rendelkező tanulók heti bontásban, papíralapon kapják meg a feladványokat, s minden héten visszajuttatják az elvégzett munkát az osztályfőnökök számára.

Ebben a távoktatási formában elengedhetetlen az önfegyelem, a szorgalom, a kitartás, a diákok és szülők részéről egyaránt. Talán azok a szülők vannak nehezebb helyzetben, akiknek gyermeke első osztályos, mert ezen az évfolyamon szinte minden új anyagnak számít, így rájuk most különösen nagy feladat hárult. Az elsős gyerekek még nem képesek az önálló tanulásra, folyamatos felügyeletet igényelnek, legyen az egy új betű írásának megtanulása, vagy a matematikai műveletek elvégzése. Itt a pedagógus szerepe is jelentős, hiszen plusz magyarázatot ad a szülőknek, ami segíti a munkájukat az adott tananyag feldolgozásában.

A digitális oktatásban a pedagógusok által leginkább használt motivációs eszközök a dicséret és a biztatás. Figyelembe kell venni, hogy a gyermek az egyik legfontosabb tanári segítségről, a magyarázattól és az azonnali hibaszűréstől esik el, így kiemelten fontos minden gyermek munkájának azonnali értékelése és visszajelzése.

Szülőként is lényeges gyermekünk támogatása, biztatása, hiszen ez az időszak nem tanítási szünet, mégis hajlamosak a gyerekek azt hinni. Tanuljunk velük együtt, ha tehetjük, és ösztönözzük őket arra, hogy a lehető legjobbat hozzák ki magukból!

Dudásné Bócsi Nikolett

ISKOLAI BEIRATKOZÁS

A 2020/2021. tanítási évre történő iskolai beiratkozások szervezését érintő – figyelemmel a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III.11.) Korm.rendeletre - EMMI 7/2020. (III.25.) határozatát figyelembe véve az alábbi módon szervezzük meg:

Az első osztályosok beiratkozására **2020. április 6. - április 24. között** van lehetőség

- az alábbi linkre kattintva: <https://forms.gle/zH9p1jKNdmzf6pZD8>, vagy

- 06 20 371 4989 vagy 06 30 407 29 57 telefonszámokon 8-16 óra között, vagy

- elektronikusan a frater.sajolad@gmail.com címre írt levélben.

A beiratkozáshoz szükséges iratok bemutatására 2020/2021. tanév első napján kerül sor.

Várjuk a leendő első osztályosok jelentkezését!

2020. március 31.

Iskolavezetés

HASZNOS TANÁCSOK AZ OTTHONI TANULÁSHOZ

Alakítsunk ki megfelelő napirendet! (az iskolavezetés ajánlása a következő):

8:00-10:00	Ébredés, reggeli készülődés
10:00-12:00	Tanulás
12:00-13:00	Ebéd
13:00-14:00	Pihenés, olvasás, játék
14:00-15:00	Tanulás
15:00-tól	Szabadidős tevékenység otthon, az udvaron, játék, beszélgetés a családdal, stb.
18:00-19:00	Vacsora
19:00-22:00	TV nézés, beszélgetés, olvasás, társasozás, stb.
22:00-tól	Alvás

Éhesen soha ne kezdj neki tanulni és fogyassz elég folyadékot napközben! Rendkívül fontos az egészséges táplálék bevitele a megfelelő agyi működéshez, valamint ha nem fogyasztunk kellő folyadékmennyiséget (víz gyümölcsle), az nagymértékben csökkenti a koncentrációs képességeinket.

Lehetőleg asztalnál tanulj, ne az ágyon fekvé, vagy a földön!

Legyen rend körülöttünk! Csak a szükséges eszközök legyenek az asztalon, a felesleges dolgokat pakold el!

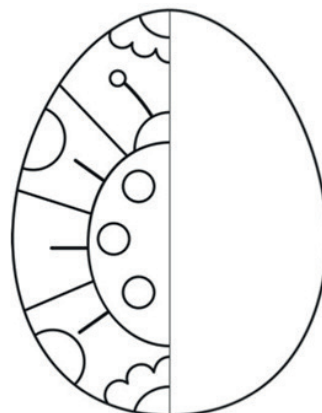
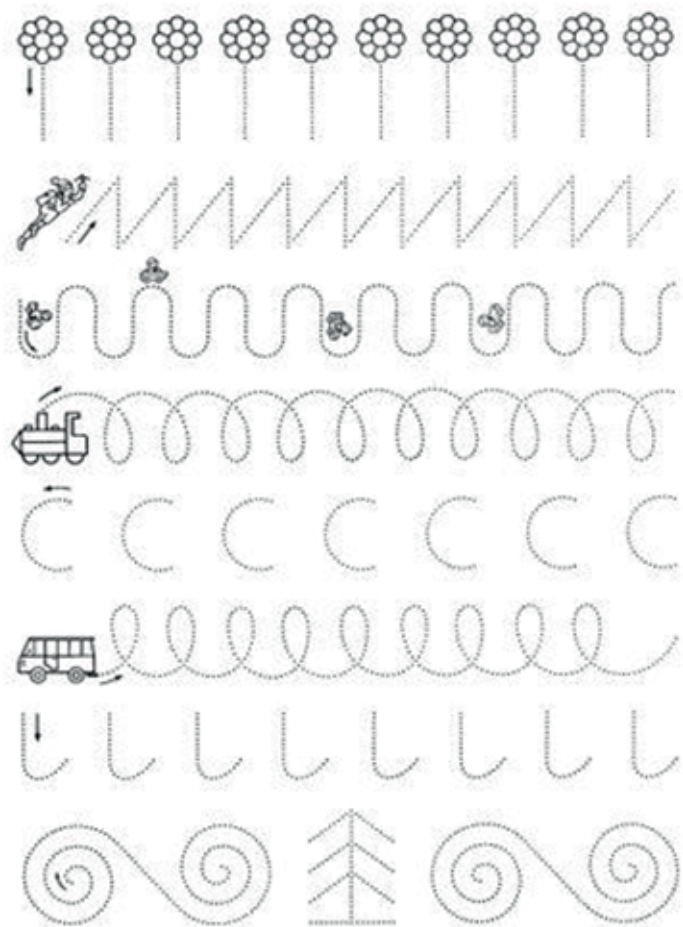
Oszd be jól az idődet, tarts egyensúlyt! Érdemes 20-30 percenként szünetet tartani, hogy megőrizd koncentrációdat és ne váljon kudarccá a tanulás.

Igyekezz természetes fénynél tanulni! Ablaknál tanuljunk, és ne hagyjuk késő estére a házit, hiszen a lámpafénynél való tanulás rontja a látást.

Tűzd ki elérni kívánt céljaidat, s azt a tőled telhető lehető legjobban, odafigyelve végezd el!

Dudásné Bócsi Nikolett

Rajzold át egy ceruzával a pöttyözött vonalakat!

Rajzold meg a hímes-
tojás másik felét!

KÖZÖSSÉGI HÍREK, ESEMÉNYEK

KÖZÖSSÉGI HÁZ

BESZÁMOLÓ

ALAPÍTVÁNYI BÁL

2020. február 22-én a Sajószőlősi Óvodás Gyermekért Alapítvány jótékonybáli bálját tartottuk a Sajószőlősi Fráter György Katolikus Általános Iskolában.

A hajnalig tartó, jó hangulatú, teltházassal mulatságot a Sajószőlősi Dalkör és a Sajószőlősi Bokréta Néptánc-együttessel nyitotta meg, majd Vass Gyula gondoskodott zenéről és a jó hangulatról.

A Sajószőlősi Gyöngyszem Óvoda konyhájának munkatársai készítették nekünk a finom svédasztalos vacsorát.

Köszönjük mindenkinek, aki a bál szervezésében, előkészítésében és megvalósításában részt vett, és köszönjük a támogatójegyek vásárlóinak a támogatást, valamint a sok tombolaajándékot is!

Képek a 15. oldalon

Takácsné Gah Erzsébet
Közösségi Ház vezető

RENDEZVÉNYEK

A jelenlegi, Koronavírus-járvány miatt kialakult kijárási korlátozás és a rendezvények megtartását tiltó rendeletek miatt az évre tervezett programokat sajnos előre nem látható időre törölnünk kell.

Ha nagyon optimisták vagyunk, akkor is azt kell mondanunk, hogy az augusztus 20-i megemlékezés a legközelebbi megrendezésre kerülő rendezvény Sajóládon.

A járvány miatt nem tarthattuk meg az 1848-49-es forradalom emlékére és tiszteletére tervezett megemlékezést, a tavaszváró ünnepséget, a Hungarikum Fesztivált és a Gyermeknapot sem. A Falunap még kicsit odébb van, de annak megtartására sem látunk sok esélyt.

Bízunk benne, hogy nyár végére helyreáll a régi rend, és újra rendezhetünk közösségi programokat. Mindenkinnek a megértését kérjük ezért, mivel a legfontosabbnak azt tartjuk, hogy egymást és magunkat óvjuk a megfertőződéstől.

ELMARADT HUNGARIKUM FESZTIVÁL

Az április 25-re tervezett, de elmaradó Hungarikum Fesztivál szellemiségét szeretném megismertetni Önökkel az alábbi írásban, mind időbeli, mind hitbéli aktualitása miatt:

A Sajóládon hagyományosan április végén megrendezésre kerülő Hungarikum Fesztivál a Szent György naphoz kapcsolódik.

A Hungarikum Fesztivál célja a magyarságunk ünneplése, amikor felsorakoztathatjuk azokat az értékeket, a Hungarikumokat, melyekre méltán lehetünk büszkék, hiszen az egész világon híresek, és ha a világon valaki a magyarokra gondol, ezek a dolgok jutnak eszébe.

Sajóládi vonatkozású Hungarikum a Pálos rend is, amely 2017-ben került ezen értékek gyűjteményébe.

A pálos rend, mint az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend közel 800 éve tölt be meghatározó szerepet nemzetünk történelmében, kultúrájában, szellemi és lelki életében. A rendet Boldog Özséb esztergomi kanonok alapította, amikor 1250-ben egyesítette a Patacs-hegyi és a pilisi remetéket. A rend központja jelenleg a lengyelországi Czesztochowában, a Jasna Góra-i kolostorban van, a magyar tartomány székhelye pedig Pécsen található. A pálosok által emelt templomok, kolostorépületek, az általuk létrehozott képzőművészeti alkotások, irodalmi művek a magyar kultúra maradandó kincsei. A magyar nyelv története szempontjából külön említést érdemel a pálos szerzetesek által készített két fontos középkori imádságos mű: a Festetics- és a Czech-kódex.

Szent György római kori katona és keresztény vértanú, egyike a leghíresebb katonaszenteknek. Több ország és város védőszentjeként is tisztelik. Egyike a tizennégy segítőszentnek.

A legenda szerint legyőzött egy sárkányt, ezért a festményeken, szobrokon, pénzérméken így ábrázolják: egy lovon ülő szép páncélos ifjú vitéz a dárdájával éppen megöli a sárkányt. A hit lovagja legyőzi a gonoszt, ezt szimbolizálja a legenda.

A leghíresebb Szent György-szobor Prágában található, de a másolatát megtalálhatjuk Kolozsvá-

rott, Budapesten és Szegeden is.

Szent György több országnak is védőszentje, így például Angliának és Görögországnak is.

A Szent György-naptól számítja a néphit az igazi tavasz kezdetét, a jó idő állandósulását. Régen ekkor hajtották ki a jószágot a mezőre. Addig a ház körüli istállókban teleltek át. Valamikor ezen a napon szegődtek el a pásztorok, béresek új helyre.

Ekkor veszi kezdetét a legeltetés, a kalászosok mellett legfontosabb élelmisznövényeknek, a babnak, kukoricának, krumplinak a vetése. A tekintetes rendek hagyományosan ezen a napon ültek össze törvénykezni, megvitatni az ország ügyes-bajos dolgait, vagyis ekkor nyitották meg az országgyűlést.

A György-legenda azt a keresztény meggyőződést fejezi ki, hogy a hit megszünteti a démonok uralmát, és a gonoszt minden alakjában legyőzi.

Az emberek számára Sárkányölő Szent György napja lehetőséget adott, hogy az őket körülvevő rossz erőktől megszabaduljanak – legyenek azok szellemi lények, boszorkák vagy betegségek: a szenthez sok helyütt a misék végén mind a mai napig könyörögnek, hogy segítsen a rossz elleni harcban; de a népi gyógy mód e napra különféle kúrákat (például köpölyözést) és böjtölést is ajánlott az egészség vagy éppen a szépség megővésére.

A jelenlegi, világméretű járvány időszakában is szükségünk van hitre, reményre, erőre, összefogásra és kitartásra, hogy az egészségünket megőrizzük. Ebben legnagyobb szerepet most a lemondás játssza: a lemondás arról, hogy a jó idő ellenére kimozduljunk otthonról, hogy társaságba menjünk. Erős korlátok és szabályok kötnek minket, amelyek betartásával megóvhatjuk magunkat és embertársainkat is. Tegyük meg azt, amit a mostani időkben várnak, kérnek tőlünk! Vigyázzunk magunkra és egymásra!

Mindenkinnek jó egészséget kívánok!

Takácsné Gah Erzsébet
Közösségi Ház vezető

forrás:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_Gy%C3%B6rgy

www.hungarotheka.hu

<http://www.hungarikum.hu/hu/content/magyar-p%C3%A1los-rend>

EMBEREK, ARCOK, HIVATÁSOK SAJÓLÁDRÓL

ÜDVÖZÖLJÜK SAJÓLÁDON!

BESZÉLGETÉS TELEPÜLÉSÜNK EGÉSZSÉGHÁZÁNAK ÚJ ALKALMAZOTTJÁVAL

• Deveráné Molnár Bernadettet szeretettel köszöntöm a Ládi Körkép szerkesztősége nevében és arra kérem, hogy mutakozzon be a kedves olvasóknak, hiszen a közeljövőben a lakosság körében fontos feladatot fog ellátni ápoló és háziorvosi asszisztens munkakörben. Első kérésem felé, hogy beszéljen egy pár mondatban a régi munkahelyéről és a sajládi állás megpályázásáról, pl. hogyan értesült róla és miért döntött a jelentkezés mellett?

Szeretettel köszöntöm a Ládi Körkép minden kedves olvasóját, és köszönöm a megkeresést kedves Ági óvónéni. Az Egészségügyi Szakiskola befejezése után 1991-ben, 17 évesen kezdtem el dolgozni a B-A-Z Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház Urológiai osztályán. 1992-ben férjhez mentem, 1994-ben felnőtt szakápolói oklevelet szereztem, majd leérettségiztem, és 2010-ben OKJ ápolói vizsgát tettem. 2011-től új lehetőségként a Megyei Kórházhoz tartozó Szent Ferenc tag kórházba kerültem. Új terület, új feladat, új kihívások. Akkor nehezen hoztam meg a döntésem, de most már tudom jól döntöttem. Az elmúlt nyolc évben egy újabb szegmensét ismertem meg a szakmának, és nagyon jó szakemberektől tanulhattam. Tavalyi évben beutalóért mentem a háziorvosi rendelőbe, ahol mindig kedves fogadtatásban volt részem. Beszélgetésünk során értesültem Kati-

ka nyugdíjba vonulásáról, és ekkor döntöttem úgy, hogy megpályázom ezt az állást.

Személyes ismeretségünk közel húsz év távlatára nyúlik vissza, amikor óvodába hozta nagyobbik gyermekét, Norbikát és úgy emlékszem vissza, mint egy nagyon kedves, mosolygós, boldog édesanyára, aki anyai szerepét hivatásként éli meg és céltudatosan törekszik a család szeretettel teli összetartására. E szép tulajdonságait a gyermekkorából hozta, esetleg összefüggésbe hozható-e a későbbi pályaválasztással? Az egészségügyi iskola felé szülői ráhatás vagy már saját célkitűzés vezérelt?

Az Eü-iskola saját elhatározás volt, édesanyám szerint gyerekkoromban is a segítségnyújtás és az empatikusság jellemzett.

Az óvodába pár év múlva már kislányát, Dorinát is hozta. A két gyermekes édesanya vállalta, hogy a gyás lejárta után az egészségügyben újra helyt fog állni és a gyakorlatban tovább bővíti a megszerzett ismereteit, tapasztalatait? Hogyan emlékszel vissza erre az időre? Mekkora nyomás nehezedett rád és a kemény munka melletti kitartás megérte-e? Milyen célokat tűztél ki magad elé és elérted-e azokat?

GYES után nem volt kérdés számomra, hogy visszamegyek-e dolgozni. Készültem rá. Jogosítványt szereztem, képeztem magam, hogy felzárkózzak az eltelt idő alatt megváltozott elvárásokhoz.

A közelmúltban elfoglalt állásodban a nagy tapasztalattal rendelkező, hosszú évek kemény munkáját vállaló, köztisztelőnek örvendő Katika mellett tanulhattál bele a helyi szakrendelő betegellátási feladataiba. A Szent Ferenc Kórházban eltöltött idő után hogy érzed magad? Képes vagy arra, hogy átvedd a stafétabotot?

Mindig nehéz a váltás, de a jól meghozott döntést támasztja alá az is, hogy olyan helyzetbe kerültem ahol a szakma egyik legjobbjától tanulhatok. Figyelek rá, igyekszem minél több mindent átvenni tapasztalataiból, elsajátítani tudásából. Tanítása és iránymutatása magabiztossá tesz, és képessé arra, hogy átvegyem tőle a stafétabotot. Ezúton is köszönöm Neki, a türelmét, a szeretetét és a tanítását.

A jelenlegi helyzet, a koronavírus világjárvány óriási felelősséget és nagy kitartást követel az egészségügytől? Helyi viszonylatban mit szeretnél megosztani a kedves olvasókkal és milyen tanácsokat javasolnál a nekik?

A legfontosabb amit most be kell tartanunk, az két szó, MARADJ OTTHON!!! A helyi Polgármesteri Hivatal és a közösségi hírportálunk, minden szükséges információval ellátja a sajládi lakosságot. A javaslatok betartásával jelentősen tudjuk lassítani a koronavírus okozta világjárványt, pl. a kézmosás

fontossága!!! És itt szeretném megköszönni a házi-orvosi szolgálat nevében is a lakosság fegyelmezettségét. Kérjük, továbbra is tartsák be, hogy mielőtt a rendelőbe jönnének telefonáljanak, hogy egyeztetni tudjunk a további teendőkről. A házi-orvosi szolgálat mindig segítőkészen áll a lakosság szolgálatára.

Az orvosok munkájához elengedhetetlen az ápoló, ill. az asszisztens tevékenysége. A vizsgálatoknál történő segítségnyújtás, a naprakész adminisztráció, a telefonos ügyintézés, a megfelelő kommunikáció, a szükséges időpont egyeztetések, szűrővizsgálatok előkészítése, a műszerek sterilen tartása és még számtalan feladat ellátása mellett hogy tudsz időt szakítani a magánéletedre? Van-e valami hobbid, amit szívesen osztanál meg másokkal?

Időm nagy részét kitölti a hivatásom, a maradék idő pedig a családomé. A családom mindenben számíthat rám. Ha kell szívesen varrok, sportolok, kirándulok, amivel éppen őket segítem vagy motiválom. De szeretek kertészkedni, beszélgetni és olvasni

is.

Az ápoló az egészségügy szíve. Szociális érzékenység, hatalmas empátia jellemzi, önfeláldozók: napi szinten szeretnek embereken segíteni. Tájékoztató és szervező munkát folytatnak betegségmegelőző, egészségmegtartó és egészségfejlesztés terén. Részt vállalnak a fertőzés megelőző intézkedésekben. Bátran fogalmazhatok úgy, hogy egy óriási stresszes munka. Jut idő az álmodozásra, távolabbi tervek szövögetésére? Mit szeretnél elérni az életben?

Hosszútávra tervezek, ezért minél pontosabban szeretném megtanulni a házi-orvosi szolgálat teendőit. Szeretném megismerni a falu lakosságát, és kiérdemelni bizalmukat a további sikeres együttműködéshez.

Köszönöm a beszélgetést!

Köszönöm a megkeresést!

Bugyinkóné Ronyecz Ágnes

EGÉSZSÉG ÉS ÉLETMÓD

A TÖRTÉNELEM NAGY JÁRVÁNYAITÓL A KORONAVÍRUSIG

Az embereket és az állatokat mindig sújtották fertőző betegségek. Mióta az ember nagyobb csoportokban, közösségekben él, a betegségek jóval könnyebben terjednek egyik személyről a másikra. Ezeket a fertőzéseket mikroorganizmusok okozzák, ilyenek például a szervezetet megtámadó vírusok is. Különböző módokon, például állatok közvetítésével vagy a levegőn keresztül, cseppfertőzéssel terjednek.

Előfordul, hogy "csak" néhányan betegszenek meg. Amikor azonban a baj sok embert érint, és nagy arányban terjed, akkor azt már járványnak nevezzük. Ha a fertőzés területileg csak egy tájegységen van jelen, abban az esetben hívjuk endémiának. A világméretűvé vált járványt pandémiának nevezzük.

Lepre, pestis, kolera, kiütéses tífusz, fekete himlő... Csak néhány az emberiséget sújtó betegségek közül. Volt, amelyik később is felbukkant, és voltak, amelyek eltűntek.

A higiénia hiánya, a terjeszkedés, a háborúk mind segítették ezen betegségek terjedését. Másik fontos tényező, hogy nem voltak meg a megfelelő orvosi eszközök sem, hogy megállítsák az emberiség kihalását is fenyegető járványokat.

A fertőző betegségek közül a pestist szokás a legszörnyetabbnak beállítani, pedig alattomos terjedési módját tekintve a fekete himlő, vagy a manapság is aktuális malária sokak szerint nagyobb veszélyt jelent. Az első és legnagyobb, az 1347-53 kö-

zött dúló pestisjárvány rengeteg áldozatot szedett, a feljegyzések szerint megfelelte Európa lakosságát. Az ezután hullámokban következő pestisjárványok az áldozatok számát tekintve már nem voltak ennyire pusztítóak.

A másik nagy világjárvány, ami talán még a pestisnél is több áldozatot követelt, az a kolera. Az első nagy kolerajárvány Indiában bukkant fel az 1800-as évek elején. A kereskedők és hajósok megbetegedtek, majd szertevitték a világban, így a kolera hamarosan átterjedt Ázsiára és a Közel-Keletre is. 1832-ben elérte Európát és Amerikát. A 19. század végére azonban a közegészségügy fejlődésének köszönhetően Európában és az USA-ban megszűntek a kolerajárványok.

A fekete himlő évente félmillió emberéletet követelt. A felgyógyultak rosszabb esetben megvakultak, jobb esetben „csak” egész életükre elcsúfították őket a megmaradó sebhelyek. Az utolsó fekete himlő okozta természetes halálesetet 1977-ben regisztrálták Szomáliában. A hatékony védőoltásoknak köszönhetően a betegséget sikerült eltörölni a Föld színéről. Azonban tudnunk kell, hogy a lepra, a pestis vagy a kolera napjainkban is jelen van még bolygónk "félreeső zugaiban". Mivel pusztításuk jóval kisebb mértékű, kevesebbet hallunk ezen esetekről.

A modern kor egyik legpusztítóbb járványa, az 1980-as évek elején megjelenő AIDS feltűnése óta több mint 25 millió áldozatot követelt magának. A szerzett immunhiányos tünetegyüttes eredetét pontosan nem ismerjük. A jelenleg már elérhető antiret-

rovirális kezelések ellenére napjainkban is sok áldozatot követel magának.

A 21. század világjárványának, a 2009 áprilisában megjelenő H1N1 influenzának egyik elődje okozta a 20. század legtöbb halálos áldozatát követelő betegséget is. A spanyolnátha 1918-ban bukkant fel, és mintegy 50 millió halálos áldozatot követelt.

2002 novembere és 2003 júliusa közt egy csaknem világméretű SARS- járvány az Egészségügyi Világszervezet (WHO) adatai alapján 8096 ismert megbetegedést okozott. A („Súlyos Akut Légzőszervi Szindróma”) emberi légzőszervi betegséget egy humán koronavírusnak tulajdonítják. A tüdőgyulladást okozó kórokozó csak direkt kontaktussal, cseppfertőzés útján terjed, így az Európában és Amerikában előfordult néhány esetet lokalizálták, így a fertőzés nem terjedt tovább.

Napjainkban a 21. század emberének újabb nagy kihívással, a koronavírussal kell megküzdenie. Az első eseteket 2019 decemberében fedezték fel a kínai Vuhan városában. A járványt 2020. március 11-én az Egészségügyi Világszervezet világjárvánnyá nyilvánította. 2020. február 11-én megjelent adatközlése alapján az új koronavírus okozta betegség hivatalos neve „koronavírus-betegség 2019”, melynek rövidített változata a COVID-19.

" A koronavírus ugyanúgy terjed, mint az influenza, cseppfertőzéssel, vagyis az orrból vagy szájból származó apró cseppeken keresztül terjed emberről emberre. A vírus tehát köhögéssel, tüsszentéssel, kilégzéssel kerül a környezetbe. Ezért is fontos több mint 2 méter távolságra maradni a megbetegedett személyektől és betartani az alapvető higiéniai szabályokat, mert azzal megfertőződhet valaki, hogy a cseppekkel szennyezett tárgyakhoz vagy felületekhez ér, majd a szeméhez, orrához vagy szájához nyúl.

Az új koronavírus legfontosabb tünetei a magas láz, a száraz köhögés, a légzési nehézségek, a levertség, de jelentkezhet még izomfájdalom, orrdugulás, orrfolyás, torokfájás és hasmenés is. Elmondható, hogy azok vannak

leginkább veszélyben, akik idősebbek, vagy magas vérnyomástól, szívproblémáktól, cukorbetegségtől szenvednek." A médiumokban minden nap hallhatjuk a figyelemztető intelmeket!

" - Ne menjen olyan környezetbe, ahol nagy a valószínűsége a fertőzésnek, lehetőleg maradjon otthon, csak alapos indokkal hagyja el otthonát!

- Lehetőleg most kerülje a szoros kapcsolatot mindenki-vel, akivel nem egy háztartásban él, tartsa a legalább 1,5 méteres távolságot másoktól és ne csoportosuljon!

- Alaposan és gyakran mosson kezet! Lehetőleg szappanos vízzel vagy legalább 60% alkoholtartalmú kézfertőtlenítővel tisztítsa meg a kezét! Ügyeljen a körmei alatti, és az ujjai közötti területekre is!

- Szellőztessen gyakran! Ez vonatkozik az otthonra, az irodákra, minden zárt térre.

- Köhögéskor és tüsszentéskor takarja el az orrát és száját zsebkendővel, utána dobja ki a zsebkendőt és mosson kezet!

- Kerülje el a köhögő, légúti tüneteket mutató embereket, a nagy tömeget!

- Lázas beteggel lehetőség szerint kerülje az érintkezés minden formáját!

- A megszokott érintkezési, üdvözlési formákat, például a kézfogást, a pusztit, a baráti ölelést tanácsos mellőznie.

- Fordítson fokozott figyelmet immunrendszere erősítésére, pl. fogyasszon elegendő vitamint!"

Tartsuk be ezeket a tanácsokat! Viselkedjünk a mindennapokban felelősségteljesen! Vigyázzunk magunkra és embertársainkra! Jó egészséget Mindenkinek!

Szendrei Csilla

Források: <https://hu.wikipedia.org/wiki/SARS>
<https://hu.wikipedia.org/wiki/COVID-19-pandemia>
<https://hirmagazin.sulinet.hu/hu/civilizacio/a-feke-te-himlo-tortenete>
<https://people.inf.elte.hu/szaraci/beadando%20html/beadando.htm#jarvany>
<https://koronavirus.gov.hu/megelozes>

HÍREK VS. ÁLHÍREK

Ha eddig nem tettük volna, most a járvány miatti bezártságban még többet használjuk az internetet, a különböző közösségi felületeket. Posztok, hírek, tweet-ek száza fordulnak meg a kezünk alatt, így nem árt ha ezeket megfelelő körültekintéssel kezeljük.

Például bizonyára sokan látták azokat a posztokat vagy képes beszámolókat, amelyek azt mutatják be, hogy a karantén alá helyezett városokban felvirágzott az állati élet. Bizonyára van alapja egyiknek-másiknak, hiszen a természet már csak így működik. Ahol nincs emberi jelenlét, civilizáció, ott az élet más formái veszik át az uralmat. Gondolom, hogy sokan látták a velencei hatyúkról és delfinekről szóló posztot. Ezek tulajdonképpen olyan madarakat mutatnak, amelyek rendszeresen úszkálnak egyébként is Burano (Velence külvárosa) csatornáján, a velencei delfinek felvételeiről pedig kiderültek, hogy Szardínia szigeténél, egy kikötőben készültek

Ez csak a legártatlanabb példa, hiszen a karantén szigora közepette jó ilyen tartalmakat is látni. De ahogy ezekben is előfordulhat fals információ, más témákban is jól meg kell gondolnunk, hogy kinek és mit hiszünk el. Mindig ellenőrizzük a hírek forrását, nézzük meg a tény közlőjét, és lehetőleg csak azokat higgyük és adjuk tovább, ami meggyőződésünk szerint hiteles, vállalható forrásból származik!

Ebben a mindneki számára nehéz, lelkileg kiszolgáltatott helyzetben fontos, hogy tudjunk bízni egymásban, figyeljünk és a lehetőségekhez képest segítsük egymást!

forrás: <https://ng.hu/termeszet/2020/03/23/allati-alhitek-a-koronavirus-jarvanyban/>

VBÁ

Alapítványi bál

Március 15-e az óvodában

Sajólád a vírus idején

